

Subject Area
Education Management

Year: 2022
Vol: 8 Issue: 100
PP: 2465-2479

Arrival
29 May 2022

Published
31 July 2022

Article ID Number
63371

Article Serial Number
24

Doi Number
<http://dx.doi.org/10.29228/ssj.63371>

How to Cite This Article

Vardar, B., Bahar, H. H.
& Yalçın, S. (2022).

“Bağımsız Anaokulu
Yöneticilerinin Okul
Yönetiminde Yaşadığı
Problemler, Çözümleri
ve Çözüm Önerilerinin
İncelenmesi”

International Social
Sciences Studies Journal,
(e-ISSN:2587-1587)
Vol:8, Issue:100;
pp:2465-2479

Social Sciences Studies
Journal is licensed under
a Creative Commons
Attribution-
NonCommercial 4.0
International License.

Bağımsız Anaokulu Yöneticilerinin Okul Yönetiminde Yaşadığı Problemler, Çözümleri ve Çözüm Önerilerinin İncelenmesi

Investigation of Problems, Solutions and Solution Suggestions Experienced by Independent Kindergarten Administrators in School Management

Burak VARDAR¹ Hüseyin Hüsnu BAHAR² Sinan YALÇIN³

¹Yüksek Lisans Öğrencisi., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Yönetimi Bölümü, Erzincan, Türkiye

²Prof. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Erzincan, Türkiye

³Doç. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Erzincan, Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın amacı anaokulunda görev yapan müdür ve müdür yardımcılarının okul yönetiminde en sık yaşadığı problemleri, problemlere yönelik çözüm süreçlerini ve varsa çözüm önerilerini tespit etmektir. Nitel araştırma modellerinden olgubilim deseninde tasarlanan bu çalışmada veri toplamak için yedi müdür ve üç müdür yardımcısı ile görüşme yapılmıştır. Görüşme sürecinden elde edilen veriler içerik analizi yapılarak yorumlanmıştır. Öğrenci kaynaklı problemlerin genel olarak okula ve sınıfa uyum, öz bakım beceri eksiklikleri, telefon-tablet ve televizyon bağımlılığı (3 T) başlıklarında yoğunlaşmıştır. Veli kaynaklı problemler velilerin ilgisizliği, okula yönelik abartılı beklentileri, okulları bakımevi gibi görme ve eğitim sürecine dahil olmama başlıklarında toplanmıştır. Okul yöneticilerinin bir kısmı öğrenci ve veli kaynaklı problemlerin velilere yönelik olarak düzenlenen seminerler vasıtasıyla azaltılabileceği düşüncesindedir. Ayrıca aile kaynaklı problemlerin çözümünde rehberlik servislerinden de destek alınabileceği belirtilmiştir. Okul yöneticileri mali, yönetsel ve resmi konularla bağlantılı olarak aidaat toplayamama ve ödenek alamamama başlıklarında sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Fiziki yapı ve donanımla bağlantılı olarak tüm etkinliklerin bir sınıfta yapılması, depo olmaması başlıklarında yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Gelir düzeyi düşük olan ailelerin yoğun olduğu okullara yönelik olarak ödenek sağlanmasının önemine vurgu yapılmış, bu tür okullara ödenek gönderilmesinin hizmet kalitesi bakımından önemli olduğu vurgulanmıştır. Okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre bağlantılı sorunlar kapsamında, özellikle düşük sosyo-ekonomik çevrede görev yapan okul yöneticilerinin okula ilgisizlik, çevrede suç oranının yüksek olmasını, ekonomik yetersizlikleri önemli problemler olarak belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Anaokulu Yönetimi, Yönetim Sorunları, Anaokulu Yönetiminde Sorunlar, Okul Öncesi Eğitim

ABSTRACT

The purpose of this person is the school principals who are on duty and their assistants from the management of their schools, they can find solutions for you and if any, solutions for the problems. In the phenomenology design, one of the qualitative research models, interviews were conducted with seven principals and three directorates to collect data in this study. The content obtained from the interview was interpreted through analysis. The problems of the students generally focused on adaptation to school and class, improving self-care skills, phone-tablet and television (3 T). Parent problems are grouped under the titles of parents' indifference, exaggerated thought towards school, appearing like their school and not including education. Some of the school administrators think that parent problems can be humiliated for teaching for parents. In addition, the training to be obtained from their services is used in the education of the problems arising from the families. School administrators stated that they had problems in their minds regarding financial, administrative and official issues, not being able to pay dues and appropriation. We concentrate on the basics of the warehouse, which is made in a whole class classroom, together with the physical structure and equipment. These services, which are emphasized in the regions with low level of families and reflected to the children of the schools, are of great importance. The socio-cultural environmental problems in which the school is located, high-level inadequacies and economic inadequacies in the schools of the administrators of the schools working in low socio-economic areas are stated as problematic.

Keywords: Kindergarten Management, Management Problems, Problems In Kindergarten Management, Preschool Education

1. GİRİŞ

Okul öncesi eğitim, etki alanı yaşam boyu süren bir süreci kapsamaktadır (Duffy, 2006). İnsan yaşamında eğitimin temeli bu dönemde atılmaktadır (He,2015). Okul öncesi eğitim örgün eğitim sisteminin ilk basamağıdır. Çocukların bilişsel, bedensel, sosyal, duygusal gelişim görevlerinin yerine getirilmesinin yanı sıra öz bakım becerilerinin de geliştirilmesine önemli katkılar sağlar. Okul öncesi eğitim, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de gittikçe önem kazanmakta ve yaygınlaşmaktadır. Tüm bu yaygınlaşmaya karşın ülkemizde okul öncesi eğitimin hala zorunlu olmaması bu dönemdeki çocukların hepsinin bu eğitime ulaşamamasına neden olmaktadır. Aynı zamanda birçok gelişim alanının kritik dönemi olan bu yaş aralığında eğitim almayan çocuklar eğitim hayatlarının ilerleyen dönemlerinde zorluklar çekebilmektedirler. Yapılan çalışmalarda nitelikli erken çocukluk eğitim programlarına katılan çocukların okul başarılarının olumlu yönde geliştiği ve yine tam gün eğitim alanların yarım gün eğitim alanlara göre de gelişimlerinin daha olumlu olduğu belirtilmektedir (Carnes & Albrecht, 2007; Santoro, 2011). Aynı zamanda yapılan çalışmalar, alınacak kaliteli okul öncesi eğitiminin çocuğun geleceği için belirgin bir fark ortaya çıkarabileceğini söylemektedir. Bu çalışmalar diğer yandan, nitelikli bir okul öncesi eğitimin, ilerleyen yaşam dönemlerinde ortaya çıkan olumlu sonuçlara yol açtığını ortaya koymuştur (Morgan, 2019). Türk Dil Kurumu sözlüğünde okul öncesi eğitim; Çocukların doğumdan itibaren zorunlu eğitim yaşına kadarki süreçte gelişim özelliklerini, bireysel farklılıklarını ve yeteneklerini göz önünde bulundurarak onların fiziksel, duygusal ve sosyal gelişmelerine yardım etmek amacıyla aileler ve kurumlar tarafından uygulanan eğitim

olarak tanımlanmaktadır (TDK, 2017). Türkiye’de okul öncesi eğitim örgütleri anaokulu, anasınıfı ve uygulama sınıflarından oluşmaktadır. Anaokulunun hedef kitlesi 36-68 aylık çocuklardan oluşurken, anasınıflarının hedef kitlesi 57-68 aylık çocuklardır. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları bünyesinde açılan uygulama sınıfları ise anaokullarında olduğu gibi 36-68 aylık çocuklara yöneliktir (MEB, 2014). Anaokulları bağımsız okul şeklinde açılırken, anasınıfı örgün eğitim ve hayat boyu öğrenme kurumları bünyesinde açılan sınıflardır. Bağımsız okul şeklinde açılan anaokulları okul müdürü tarafından yönetilir. Okul müdürü okulun her türlü eğitim ve öğretim, personel, güvenlik, beslenme, halkla ilişkiler gibi yönetim görevlerinden sorumludur. Okul müdürü anaokulunu varsa müdür yardımcılarını ile birlikte yönetir.

İlgili kaynaklarda okul öncesi eğitim kurumlarında yönetimle ilgili çeşitli sorunların olduğu tespit edilmiştir. Yapılan bir çalışmada (Ada, Küçükali, Akan ve Dal, 2014), en çok karşılaşılan sorunların denetim, yardımcı personel, mesai saatleri, aidat, okul bahçesi ve öğrenci sayıları ile ilgili olduğu tespit edilmiştir. Yapılan diğer bir çalışmada (Yıldız, 2018), yardımcı personel eksikliği, maddi yetersizlikler ve velilerin ilgisizliği konusunda sorunlar tespit edilmiştir. Okul yöneticileri toplantılar yaparak bazı sorunları çözmeye çalıştıklarını, ancak maddi yetersizliklerle ilgili sorunları çözemedikleri ifade edilmiştir.

Okul öncesi eğitim örgütlerinin ya da okullarının fiziki durumlarının incelendiği bir çalışmada (Kubanç, 2014), okul öncesi eğitim kurumlarının iç ve dış fiziksel koşullarının yanı sıra, donanım vb konularda da sorunlar tespit edilmiştir. Okul öncesi eğitim kurumlarında görevli yardımcı personelle ilgili bir çalışmada (Köse, Uzun ve Özasan, 2018), görev alanı ile ilgili eğitimi veya sertifikası olan yardımcı personel bulmakta güçlük çekildiği ifade edilmiştir. Yapılan diğer bir çalışmada (Can ve Serençelik, 2017), okul öncesi eğitim öğretmenlerinin okul yönetimine olan katkılarının yetersiz olduğu belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlarla ilgili bir çalışmada (Balaban, 2017, s. 22-33), öğretmenlerin planlama, karar verme, koordinasyon, iletişim ve değerlendirme süreçlerinde bazı sorunlar yaşadığı tespit edilmiştir. Okul öncesi eğitime ilişkin okul müdürlerinin görüşlerinin incelendiği bir çalışmada (Sildir ve Akın, 2017) okul öncesi eğitimdeki temel problemler maddi yetersizlik, velilerle yaşanan problemler, personel problemleri ve çalışma saatleri başlıkları altında gruplandırılmıştır. Yapılan diğer bir çalışmada (Demirtaş, Üstüner ve Özer, 2007) okul öncesi eğitimde yaşanan yönetimle ilgili problemler okul içi ve okul dışı problemler olarak gruplandırılmıştır. Öğrenci, öğretmen ve velilerin yanı sıra okulun fiziki yapı ve donanımı, okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevrenin özellikleri, okul kültürü ve okul iklimi başlıca problem kaynakları arasında gösterilmiştir. İlgili literatürde bu sorunların neler olduğunu belirlemeye dönük çalışmalar bulunmaktadır (Aslanargun ve Bozkurt, 2012; Can ve Kılıç, 2019; Memduhoğlu ve Meriç, 2014; Özbakır ve Dilmaç, 2021). Yakın zamanda yapılan çalışmalardan birisi okul öncesi eğitim kurumlarındaki yöneticilerin sorunları ve çözüm önerilerine ilişkindir (Özbakır ve Dilmaç, 2021). Yapılan bu çalışmada okul müdürlerinin yönetimde sürecinde karşılaştığı sorunlar belli başlıklar altında toplanmıştır. Ağırlıklı görünen sorunlar; yardımcı personel eksikliği, velilerin okula karşı olumsuz/duyarsız tutumları, velilerin ilgisiz davranışları, çalışan hizmetlinin işini gereği gibi yapmaması, maddi imkânlarda yetersizlik olarak belirlenmiştir. Okul müdürlerinin, okulun yönetilmesi sürecinde karşılaştıkları ve yaşadıkları sorunlara yönelik uygulamış oldukları çözüm yolları ise ağırlıklı olarak; öğretmen ve velilerle ilişkili problemleri birebir görüşme yapma, empati ve saygı çerçevesinde yaklaşım benimseme, veli veya öğretmenlerle ilgili problemleri toplantılar yaparak çözme, öğretmenlerle birlikte çözüm aramak olarak belirlenmiştir. Konu ile ilgili olarak yapılan çalışmaların önemli bir kısmında (Aslanargun ve Bozkurt, 2012; Can ve Kılıç, 2019; Memduhoğlu ve Meriç, 2014; Özbakır ve Dilmaç, 2021; Ada, Küçükali, Akan ve Dal, 2014) maddi imkansızlıklar, fizikî yetersizlikler, araç-gereç ve yardımcı personel eksikliği veya niteliksizliği, iletişim yetersizliği ve veli ilgisizliği daha çok vurgulanmıştır.

Bu çalışmada anaokulu yöneticilerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar, bu sorunlara yönelik çözümleri ve çözüm önerilerini tespit etmeye yöneliktir. Anaokulu yöneticilerinin okul yönetiminde karşılaştığı problemlerin tespiti ile tespit edilen bu problemlerin çözümü ve çözümüne yönelik önerilerin belirlenmesi benzer sorunlar yaşayan anaokulu yöneticilerine sorunların tespiti ve çözümünde katkı sağlayabilir. Ayrıca bu konuda düzenlenebilecek olan hizmet içi eğitim etkinliklerinde ele alınacak olan konuların belirlenmesi bakımından da önemli olduğu düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı anaokulu yöneticilerinin (Müdür ve Müdür Yardımcısı) okul yönetiminde en sık yaşadığı problemleri, problemlere yönelik çözüm süreçlerini ve varsa çözüm önerilerini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Bu problemler beş grupta toplanmıştır. Bu kapsamda anaokulu yöneticilerinin okul yönetiminde karşılaştığı;

- ✓ Öğrenci,
- ✓ Veli,

- ✓ Mali, yönetsel ve resmi mevzuat,
- ✓ Fiziki yapı ve donanım,

Okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı problemleri, problemlere yönelik çözümleri ve çözüm önerilerini belirlemek amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada nitel araştırma modellerinden olgu bilim çalışması olarak tasarlanmıştır. Günlük yaşamımızda sıkça karşılaştığımız ve bilgi sahibi olmadığımız olaylar, olgular, deneyimler, anlayış veya tutumlar olgubilimin konularıdır (Köse, 2013). Olgu bilim yöntemi, insanların herhangi bir olguyu nasıl algıladığına, nasıl betimlediğine, nasıl yargıladıklarına, nasıl anımsadıklarına, nasıl anlamlandırdıklarına, olguya ilgili ne hissettiklerine ve ne konuşulduğuna odaklanmaktadır (Patton, 2014).

2.1. Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde kasti (kararsal) örnekleme yöntemi seçilmiştir. Bu teknikte örneği oluşturan elemanlar araştırmacının araştırma problemlerine cevap bulacağına inandığı kişilerden oluşur (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2005, s.132). Bu kapsamda Doğu Anadolu Bölgesindeki bir ildeki yedi anaokulunda görev yapan müdür ve müdür yardımcıları seçilmiştir. Seçilen okullar buldukları ilin sosyo ekonomik durumuna göre üçü alt, ikisi orta, ikisi ise daha olumlu koşulların olduğu çevrelerde bulunmaktadır. Farklı sosyo ekonomik çevrelerde bulunan okul yöneticilerinin tercih edilme sebebi sosyo-ekonomik düzey ve çevre kaynaklı sorunların farklı olabileceği varsayımına dayanmaktadır. Yedi okulda çalışmaya katılmayı kabul eden 10 yönetici bulunmaktadır. Bunlardan yedisi anaokulu müdürü üçü ise anaokulu müdür yardımcısıdır.

2.2. Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat biçiminde mülakatçı genel hatlarıyla bir yol haritasına sahiptir. Ancak cevaplayıcının ilgi ve bilgisine göre bu genel çerçeve içerisinde farklı sorular sorarak konunun değişik boyutlarını ortaya çıkarmaya çalışır (Altunışık, Coşkun, Bayraktaroğlu ve Yıldırım, 2005, s.84). Yarı yapılandırılmış görüşme formunda başlangıçta araştırma sorularını cevaplandırmaya yönelik beş soru ile başlanmıştır. Görüşmeler okul yöneticilerinin makamlarında yüz yüze gerçekleşmiş olup ortalama görüşme süresi 30 dakika olarak gerçekleşmiştir.

2.3. Verilerin Analizi

Veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırmanın bu kısmında toplanan verilerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Yöneticilerden okul müdürlerine M1, M2, M3... şeklinde müdür yardımcılara ise MY1, MY2, MY3 şeklinde kodlar verilmiştir.

3.1. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bağımsız anaokulu yöneticilerine sorulan “Okul öncesi eğitim kurumlarında okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı öğrenci kaynaklı problemler, çözümleri ve çözüm önerileri nelerdir?” sorusuna okul yöneticilerinin verdikleri yanıtlar göre Tablo 1’ de sunulmuştur.

Tablo 1. Bağımsız anaokulu yöneticilerinin öğrenci kaynaklı yaşadıkları problemlere ilişkin görüşleri, çözümleri ve çözüm önerileri

Problemler	Katılımcı
Okula uyum	M2, MY2, M5, MY3
Yeni arkadaşlara uyum	M1, M6
Sınıfa uyum	M4, MY2
Öz bakım beceri eksikliği	M3, M5,
3 T Bağımlılığı (telefon, tablet, tv.)	MY2, M6
Eski arkadaşlarının olmaması	M1,
Öğretmene uyum	M1,
Okula devanın sağlanması	MY1,
Algı yetersizliği	MY1,
Paylaşmama	M2,
Kurallara uyum	M2,
Kayıtların sürekli devam etmesi	M3,

Anne bağımlılığı	M5
Yemek seçme	M5
Doyumsuzluk	M6
Çözümler	
Ailelerle konuşma	M1,MY1,M3,M4,MY2
Sınıf içi etkinlikler	M1,MY1,M2,MY2
Okul rehberlik servisinden yardım alma	M4,MY2,M6,MY3
Aileyi okuldan kademeli uzaklaştırma	M2,MY2,M5
Okul personelinin rehberliği	M5
Kademeli alıştırma, ödüllendirme	M5
Çözüm Önerileri	
Velilere seminerler verilmeli	M1,MY1,M2,M3,M6
Çocuklar okul öncesi sosyal ortama sokulmalı	M1
Çocuklara sorumluluk bilinci kazandırılmalı	M1
Veli öğretmen iş birliği artırılmalı	MY1
Etkinlik süreleri azaltılmalı	M4
İnteraktif oyunlar sunulmalı	MY2
Çocuk ebeveyne bağlı yetişmemeli	M5
Çocuklara öz bakım becerileri kazandırılmalı	M6

Tablo 1 incelendiğinde yöneticiler yaşadıkları problemleri; eski arkadaşlarının olmaması, yeni arkadaşlara uyum, öğretmene uyum, okula uyum, sınıfa uyum, okula devamın sağlanması, algı yetersizliği, paylaşamama, kurallara uyum, kayıtların sürekli devam etmesi, öz bakım beceri eksikliği, 3 t bağımlılığı (telefon, tablet, tv.), anne bağımlılığı, yemek seçme, doyumsuzluk olarak ifade etmişlerdir. Okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda öğrenci kaynaklı problemlerin başında uyum konusunda yaşanan sorunların geldiği ifade edilebilir. Bu konu ile ilgili olarak bazı okul yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

“Ailelerin çocuklarını sosyal ortamlara sokmaması, arkadaş gruplarının öğrencinin önceki yaşamında olmaması, çocukları aileye bağımlı hale getirmektedir. Anaokuluna başlayan bu çocuklar diğer arkadaşlarına ve öğretmenlerine uyum konusunda sıkıntılar çıkarıyor.”M1

“Öğrenci kaynaklı yaşadığımız en büyük problem öğrencilerin devamlılığını sağlamak hususunda yaşanmaktadır.”MY1

“Öğrencilerin 3t (telefon, tablet, tv) bağımlılıklarından dolayı hem sınıf içinde ve okula uyum sürecinde yaşatlarına göre geç adapte olabiliyorlar.”MY2

“Okulöncesi çocuğu anneye çok bağımlı ve anneden ayrılma korkusu yaşamaktadır. Okula başladığı zaman bu korkudan ve bağımlılıktan kaynaklı okula uyum sorunu yaşamakta ve ağlayarak anneyi istemektedir.”M5

Okul yöneticileri yaşadıkları problemlerin çözümüne yönelik olarak, ailelerle konuşma, sınıf içi etkinlikler, aileyi okuldan kademeli uzaklaştırma, okul rehberlik servisinden yardım alma, okul personelinin rehberliği, kademeli alıştırma, ödüllendirme vb gibi çeşitli yöntemleri kullanarak problemleri çözme yöntemini tercih ettiklerini ifade etmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Öğretmenlerimiz çocuklarımızın zihninde yeni şemalar oluşturacak zengin içerikler sunmaya çalışıyorlar.”MY1

“Okula uyum sorununu, uyum haftasında velilerin önce sınıfta kalmasını sağlıyoruz daha sonra onları sınıfın önüne daha sonra bahçeye ve daha sonra okulun dışına alarak aşmaya çalışıyoruz. Yani bir bakıma kademeli ayrılma yöntemi uyguluyoruz.” M2

“Velilerimize okul rehberlik servisine yönlendirerek görüşmeler yapıyoruz. Okul rehberlik servisimiz anne babalara seminerler veriyor.”M6

“Aile ile görüşmek ve öğrenci karşısına ortak hareket etmek, öğrencinin davranışının sebeplerini araştırmak, öğrencinin ev yaşamı ile ilgili bilgi edinmek.”M7

Tablo 1 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı çözüm önerileri ise; çocuklar okul öncesi sosyal ortama sokulmalı, çocuklara sorumluluk bilinci kazandırılmalı, velilere seminerler verilmeli, veli öğretmen iş birliği artırılmalı, etkinlik süreleri azaltılmalı, interaktif oyunlar sunulmalı, çocuk ebeveyne bağlı yetişmemeli, çocuklara öz bakım becerileri kazandırılmalı başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Çözüm önerisi olarak velileri okula devamlılık için sürekli seminerler düzenlenebilir.”MY1

“Çözüm önerisi olarak ailelere belirli aralıklarla anne baba eğitimi kapsamında seminerler verilebilir. Bu seminerler özellikle anne babaya bağlı çocukların velilerine verilebilir.”M2

“Çözüm önerim etkinlik sürelerini azaltarak daha çok oyuna dayanan etkinliklerle öğrencinin dikkatini sağlamaktır.”M4

“Çözüm önerisi olarak aileler çocuğu ebeveyne çok bağımlı yetiştirmemelidir. Aile çocuğuna tuvalet eğitimi ve temizliği konusunda yetiştirmelidir. Kendi yemeğini yiyememesi ve yemek seçmesi konusunda ailelerin önceden çocuğa bazı alışkanlıkları kazandırması gerekmektedir.”M5

3.2. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bağımsız anaokulu yöneticilerine sorulan “Okul öncesi eğitim kurumlarında okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı veli(aile) kaynaklı problemler, çözümleri ve çözüm önerileri nelerdir?” sorusuna verdikleri yanıtlara göre alınan veriler Tablo 2’ de kodlanmıştır.

Tablo 2. Bağımsız anaokulu yöneticilerinin veli(aile) kaynaklı yaşadıkları problemlere ilişkin görüşleri, çözümleri ve çözüm önerileri

Problemler	Katılımcı
Eğitime duyarsız, ilgisiz olma	M1,M6,MY3
Okuldan büyük beklenti içerisinde olma	M1,M5
Eğitim sürecine dâhil olmama	M2,MY3
Çocukların davranış problemlerini kabul etmeme	M2,M3
Okulları bakım evi gibi görme	M6,MY3
Çocuklarıyla iletişim kurmama	M1
Eğitim seviyelerinin düşük olması	MY1
Eğitime olumsuz bakış açısına sahip olma	MY1
Okul öncesi eğitimi tanımama	M2
Sorunları büyütüp çözülemeyecek hale getirme	M4
Özel ilgi alaka bekleme	MY2,
Öğretmen beğenmeme	MY2
Özel okulla karşılaştırma yapma	MY2
Çözümler	
Velilerle yüz yüze görüşme	M1, M5, MY3
Aile eğitimleri düzenleme	MY1, M6, MY3
Rehberlik merkezine yönlendirme	M2, M3, M5
Rehber öğretmen tarafından gerekli testlerin uygulanması	M3, M5
Velinin okul yönetimiyle iletişim kurmasının önünü açma	M4
Ailenin okul yönetimine karışmasını engellemek	M7
Okulu tanıtmama	M2,
Çözüm Önerileri	
Velilere seminerler verilmeli	MY1, M5, M6
Velilere okulu tanıtmak, aile katılımları ile okula dâhil etmek	MY2, M6
Okul öncesi eğitim zorunlu olmalı	M2, MY3
Özel eğitimin ailelere anlatılması	M3
Velileri karşılamak	M4
Aile kayda geldiği anda olumlu ilişkiler kurularak okul kuralları açık bir biçimde ifade edilmeli	M7
Aileler bu problemi kendi içinde çözmeliler, diğer paydaşlardan yardım almalılar	M1

Tablo 2 incelendiğinde yöneticiler veli kaynaklı problemleri; eğitime duyarsız olma, ilgisiz olma, çocuklarıyla iletişim kurmama, okuldan büyük beklenti içerisinde olma, eğitim seviyelerinin düşük olması, eğitime olumsuz bakış açısına sahip olma, okul öncesi eğitimi tanımama, eğitim sürecine dâhil olmama, çocukların davranış problemlerini kabul etmeme, sorunları büyütüp çözülemeyecek hale getirme, özel ilgi alaka bekleme, öğretmen beğenmeme, özel okulla karşılaştırma yapma, okulları bakım evi gibi görme olarak ifade etmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Velilerden kaynaklı problemlerimizin başında eğitim seviyesi çok düşük bir kitleden oluşması, velilerin eğitime olan olumsuz bakış açısıdır.” MY1

“Çocukların son zamanlarda yaşadığı bazı problemlerin örneğin konuşma geriliği hiperaktivite gibi rahatsızlığı olan çocukların kurumlarımızda düzeleceğini zannetmeleri ve böyle durumlarda olan çocukların ısrarla bu kurumlara göndermeleri.”M3

“Bazı aileler sadece kendi çocukları kıymetliymiş gibi davrandıkları için özel bir ilgi ve alaka bekliyor. Önceden de kreş hikâyeleri varsa kreşi devlet anaokulları ile karşılaştırıp bir eksik arama ve bulma işine kalkışıyorlar.”MY2

“Genel itibarıyla velilerimiz okuldan çok büyük beklenti içindeler. Çözemedikleri tüm sorunları çocuk okula başlayınca hemen çözüleceğini düşünmekte eğitimin bir süreç olduğunu unutmaktadır.”M5

“Velilerin okul öncesi eğitime ilgisiz olmaları, okul öncesi eğitim kurumlarını daha çok bir bakım yeri gibi görmeleri, okul öncesi eğitin kurumlarını eğitim yuvası gibi değil de sanki çocukların öz bakım ihtiyaçlarını karşılayan bir mekân gibi görmeleri ya da bir oyun yeri gibi görmekteler.”M6

Tablo 2 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı uyguladığı çözümler velilerle yüz yüze görüşme, aile eğitimleri düzenleme, rehberlik merkezine yönlendirme, rehber öğretmen tarafından gerekli testlerin uygulanması başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Velilerimizin gelişimi için uzman psikolog eşliğinde aile eğitimleri düzenlendi. Öğretmenlerimiz sürekli velilerle iletişime geçerek bilgilendirdi.”MY1

“Rehber öğretmenimiz tarafından çocuklara Denver Gelişim testi uyguladık ve uyarı veren çocuklara gerekli yönlendirmeleri yaptık. Aynı zamanda velilere erken tanının önemini anlattık.”M3

“Rehberlik servisimiz sene başında velilere çeşitli eğitimler ve okul öncesi eğitimin amaçları kapsamında bilgilendirmeler yapıyor. Buraların bir eğitim yuvası olduğunu anlatıyoruz. Aile katılımı etkinlikleri yaparak velileri işin içine katıyoruz.”M6

“Aile Eğitimleri, veli toplantıları, aile katılım etkinlikleri düzenleniyor.”MY3

Tablo 2 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı çözüm önerileri ise; velilere seminerler verilmeli, okul öncesi eğitim zorunlu olmalı, velilere okulu tanıtmak, aile katılımları ile okula dâhil etmek başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Çözüm önerisi olarak aile kaynaklı problemi aşmak için okul öncesinin zorunlu eğitim olması gerekir. Çünkü hala çocuğunu okula göndermeyen bu eğitimin gereksiz olduğunu söyleyen ya da gitse bile gerekli önemi vermeyen, çocuğu başından savmak için gönderen veliler var.”M2

“Çözüm önerisi olarak özel eğitimin anlatılması faydalarının velilere gösterilmesi gerekmektedir.”M3

“Çözüm önerisi olarak ise ancak veli ile sürekli bilgilendirme ve iletişim ile çözülebilir. Aynı zamanda konu ile ilgili uzmanlar okullara çağrılarak velilere öğrencilere ve okul yönetimine yani tüm paydaşlara Gerekli eğitimler verilebilir.”M5

“Çözüm önerisi olarak anne-baba seminerleri düzenlenerek velilere okul öncesi eğitiminin önemi anlatılmalı. Aile katılımı etkinlikleriyle de veliler okul ortamına alınmalı, velilere de bu eğitimin ne kadar faydalı olduğunu bizzat yaparak yaşayarak kavramalarını sağlamak olabilir.”M6

3.3. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bağımsız anaokulu yöneticilerine sorulan *“Okul öncesi eğitim kurumlarında okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı mali, yönetsel ve resmi konular kaynaklı problemler, çözümleri ve çözüm önerileri nelerdir?”* sorusuna verdikleri yanıtlara göre alınan veriler Tablo 3’te kodlanmıştır.

Tablo 3. Bağımsız anaokulu yöneticilerinin mali, yönetsel ve resmi konular kaynaklı yaşadıkları problemlere ilişkin görüşleri, çözümleri ve çözüm önerileri

Problemler	Katılımcı
Aidat toplayamama	M1, MY1, M2, M6, MY3
Ödenek gelmemesi	MY2, M5
Gelen malzemelerin ve diğer eşyaların kalitesiz oluşu ve ucuza temin edilmesi	M1
Velilerden malzeme isteyememe	MY1
Sistemlerin eğitimleri yönetici olmadan önce bize verilmiyor	M3
Okulların bütçelerinin olmaması	M6
Veli ya da öğretmenle yaşanan bir sorunda okul idaresinin yalnız bırakılması	MY3
Aidat ücretlerinin yetersiz olması	M7
Çözümler	
Aidatları düzenli toplamaya çalışma	M4, MY2, M5
Okul aile birliklerini aidat toplama ve yardım hususunda daha etkin hale getirme	M6, MY3
Diğer okullardan yardım alma	M1
Milli Eğitim Müdürlüğünden maddi yardım talep etme	MY1
Okulun eksiklerini kendi cebimizden karşılama	MY1
Başka okul ve kurumlarla işbirliği yapmak	M2
Veli gruplarında açık bir şekilde bilgilendirme yaparak aidat talep etme	M4
Telefon görüşmesi yaparak ya da yüz yüze görüşerek bilgiye en güvenilir kaynaktan ulaşma	M4
Velileri bakım onarım işlerine dâhil etme	M5

Kermesler düzenleyerek okula ek gelir elde etme	M6
Okulun gider ve işleyişi hakkında velilere yeterli bilgilendirme yapma	MY3
Okulun önceliklerinin belirleyerek harcamalar yapma	M7
Çözüm Önerileri	
Ekonomik durumu iyi olan okullar durumu kötü olan okullara yardım yapılmalı	MY1, MY2
Okullar için bütçe oluşturulmalı, ödenek gönderilmeli	M2, M5, M6
Okullara yeterli maddi destek sağlanmalıdır	M1
Alınan veya alınacak malzemeleri kaliteli ürünlerden seçilmesi gerekmektedir	M1
Aidat toplamada yasal olarak tam bir yaptırım olmalı	M2
İdari konularda uzun yıllar görev yapmış meslektaşlardan bilgi alınmalı	M4
Kardeş okul uygulaması geliştirilerek düşük bütçeli okulların eksikleri giderilebilir	M5
STK ve derneklerle iletişime geçilerek bazı okulların eksikleri gerilmeye çalışılabilir	M5
Okul öncesi eğitimin zorunlu olması	M6
Okul öncesine ayrılan ödenek artırılmalı	MY3

Tablo 3 incelendiğinde yöneticiler mali, yönetsel ve resmi konularda yaşadıkları problemleri; aidat toplayamama, gelen malzemelerin ve diğer eşyaların kalitesiz oluşu ve ucuza temin edilmesi, velilerden malzeme isteyememe, sistemlerin eğitimleri yönetici olmadan önce bize verilmiyor, ödenek gelmemesi, okulların bütçelerinin olmaması, veli ya da öğretmenle yaşanan bir sorunda okul idaresinin yalnız bırakılması, aidat ücretlerinin yetersiz olması olarak ifade etmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

"Sosyo ekonomik durumu düşük bir çevrede olduğumuz için mali sorunları çok fazla yaşıyoruz. Velilerin ekonomik durumu kötü olduğu için onlardan aidat toplayamıyoruz. "M1

"Okulda yönetsel ve resmî işlerde elimizden geleni ve bize düşen görevler yapıyoruz ancak mali olarak devlet bize ödenek göndermediği için zorlanıyoruz. Düzenli olarak materyal takibi yapamıyoruz yine maddi olarak bizi zorluyor."MY2

"Okul öncesi eğitimin zorunlu değil de, isteğe bağlı olması nedeniyle veliler okul aidatlarını ödememe ya da düzenli olarak yatırılmaması, okulların bütçelerinin olmaması ve okul aile birliğinden destek gelmemesi ekonomik sorunlar yaratmaktadır."M6

"Aidatların düzenli ödenmemesi, belirlenen okul aidatlarının okul giderlerini karşılamada yetersiz kalması. Veli ya da öğretmenle yaşanan bir sorunda okul yönetiminin yalnız bırakılması, destek bulunamaması."MY3

Tablo 3 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı uyguladığı çözümler; diğer okullardan yardım alma, milli eğitim müdürlüğünden maddi yardım talep etme, okulun eksiklerini kendi cebimizden karşılama, başka okul ve kurumlarla işbirliği yapma, veli gruplarında açık bir şekilde bilgilendirme yaparak aidat talep etme, telefon görüşmesi yaparak ya da yüz yüze görüşerek bilgiye en güvenilir kaynaktan ulaşma, aidatları düzenli toplamaya çalışma, velileri bakım onarım işlerine dâhil etme, okul aile birliklerini aidat toplama ve yardım hususunda daha etkin hale getirme, kermesler düzenleyerek okula ek gelir elde etme, okulun gider ve işleyişi hakkında velilere yeterli bilgilendirme yapma, okulun önceliklerinin belirleyerek harcamalar yapma başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

"Biz bu mali sorunları diğer okullardan yardım alarak çözmeye çalışıyoruz. "M1

"Biz bu sorunu diğer eksiklerimizi başka okul ve kurumlarla yaptığımız işbirliği ile gidermeye çalışıyoruz. "M2

"Biz yaşadığımız bu sorunları yönetmelikte belirtilen aidatları Düzenli olarak toplayarak çözmeye çalışıyoruz velilerimizi bakım onarım işlerine dâhil ediyoruz onlardan yardım istiyoruz."M5

"Daha önceden var olan okul aile birliklerini aidat toplama ve yardım hususunda daha etkin hale getirdik. Kermesler düzenleyerek okulumuza ek gelir elde ediyoruz. "M6

Tablo 3 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı çözüm önerileri ise; okullara yeterli maddi destek sağlanmalıdır, alınan veya alınacak malzemeleri kaliteli ürünlerden seçilmesi gerekmektedir, ekonomik durumu iyi olan okullar durumu kötü olan okullara yardım yapılmalı, aidat toplamada yasal olarak tam bir yaptırım olmalı, okullar için bütçe oluşturulmalı, ödenek gönderilmeli, idari konularda uzun yıllar görev yapmış meslektaşlardan bilgi alınmalı, kardeş okul uygulaması geliştirilerek düşük bütçeli okulların eksikleri giderilebilir, STK ve derneklerle iletişime geçilerek bazı okulların eksikleri gerilmeye çalışılabilir, okul öncesi eğitimin zorunlu olması, okul öncesine ayrılan ödenek artırılmalı başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Çözüm önerisi olarak okullara yeterli maddi destek sağlanmalıdır. Alınan veya alınacak malzemeleri kaliteli ürünlerden seçilmesi gerekmektedir.”M1

“Okul aidatlarını kullanarak okulun ve sınıfın ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyoruz. Büyük bir harcama yapılacağı zaman o harcama için okulumuzu proje okulu olarak yazıp anlaştığımız liselerden destek alıyoruz.”MY2

“Çözüm önerisi olarak Kardeş okul uygulaması geliştirilerek düşük bütçeli okulların eksikleri giderilebilir STK ve derneklerle iletişime geçilerek bazı okulların eksikleri gerilmeye çalışılabilir. Aynı zamanda ortaöğretim kurumlarında olduğu gibi temel eğitim okullarına da okula ödenek gönderilmesi iyi olacaktır.”M5

“Çözüm önerisi olarak okul öncesi eğitimin zorunlu olması, bakanlık tarafından okullara ödenek gönderilmesi, okul öncesi eğitim giderlerinin devlet tarafından karşılanması.”M6

3.4. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bağımsız anaokulu yöneticilerine sorulan “Okul öncesi eğitim kurumlarında okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun fiziki yapı ve donanımından kaynaklı problemler, çözümleri ve çözüm önerileri nelerdir?” sorusuna verdikleri yanıtlara göre alınan veriler Tablo 4’ te kodlanmıştır.

Tablo 4. Bağımsız anaokulu yöneticilerinin okulun fiziki yapı ve donanımından kaynaklı yaşadıkları problemlere ilişkin görüşleri, çözümleri ve çözüm önerileri

Problemler	Katılımcı
Depomuz bulunmaması	M2, M3,M5
Alan yetersizliği sebebiyle tüm etkinliklerin bir sınıfta yapılması	M2, M3
Yeterli gelirimiz olmadığı için donanımsal araç gereçleri tamamlayamıyoruz	M1
Çocukların kullanabileceği bir bahçesinin, parkının bulunmaması	MY1
Maddi kaynaklı yazıcı toneri bittiğinde sorunlar	MY1
Okul öncesi eğitimde basılı hazır materyaller olmaması	M2
Kısıtlı bir kullanım alanı olması	M2
Yıldız sistemi plan olduğu için sıcak ve soğuk hava dengesini sağlayamama	M2
Teknolojik aletlerin ve spor salonunun olmaması	M3
Kullanılan malzemelerin yıpranması	M4
Yıldız tipi anaokullarında idari kısımların fiziksel olarak kullanışı olmaması	MY2
Kuzey ve Batı kısımların kışın oldukça soğuk olması	MY2
Okulların tip proje şeklinde yapılmış olması sebebiyle zaman zaman mekân darlığına sebep oluyor	M5
Materyal alımları ve bakım-onarım ihtiyaçlarının zamanında ve yeterince karşılanamaması	M6
Okullar tip proje olduğu için sosyal ve kültürel etkinliklerinin yapılabileceği mekânların olmaması	M6
Sınıf büyüklüklerinin yetersiz olması	MY3
Derslik sayısının az olması	MY3
Yeterli teknolojik donanımın olmaması	MY3
Fiziki yapı şartlarının elverişsiz olması nedeniyle çalışmaların farklılık göstermesi	M7
Donanımsal eksikliklerin eğitim şartlarını etkilemesi	M7
Alan yetersizliği nedeniyle sosyal ve toplu etkinliklerin kısıtlı olarak gerçekleştirilmesi ve gerekli toplantı gibi çalışmaların yapılmaması	M7
Çözümler	
Eksikleri aidatlar sayesinde karşılama	M2, M3
Diğer okullardan yardım alma	M1
Hayırseverlerden yardım alma	M1
Belediye ile iş birliği yapma	MY1
Okulun eksik donanımlarını kendi cebimizden karşılama	MY1
Malzeme onarımını bizzat bizlerin yapması	M4
Onarım işlerinde ustadan yardım alma	M4
Isıtıcı kullanma	MY2
Farklı bir okulun deposunu kullanma	M5
İl Millî Eğitim Müdürlüğü’ne yazı yazma	M6
Materyal eksikliğini bütçeden tamamlama	M6
Bir sınıfta birden fazla amaçlarla kullanma	M7
Toplantıların başka kurumlarda ya da bahçe içinde yapılması	M7
Çözüm Önerileri	
Oyun salonları konulmalı	M2, M3
Yıldız tipi anaokullarından vazgeçilmesi	M3, M6
Okul planlaması yapılırken öğretmen yönetici ve yapım ekibi fikir birliğine varmalı	M5, M6
Üst makamlar tarafından tüm okulların donanımsal eksiklikleri giderilmeli	M1
Belediyenin daha çok destek olmalı	MY1
Dezavantajlı okulların tüm ihtiyaçları eksilmeden karşılanabilmeli	MY1
Okul binalarımızın planları iyileştirilmeli	M2
Etkinlik odaları ayrılmalı	M2

Çocukların hareket edeceği alanlar oluşturulmalı,	M2
Okul içinde kış bahçeleri, bahçelerde evcil hayvanlar için yerler oluşturulmalı	M2
Yaş grubuna uygun laboratuvar olmalı	M2
Hikâye odasının eklenmeli	M3
Eğitim materyallerinin hepsi kullanılmalı, işlev kazandırılmalı	M4
Isı yalıtım yapılmalı	MY2
Her okula bakanlık tarafından ödenek gönderilmesi	M6
Projeler bölgenin bulunduğu iklim koşullarına göre işlevsel olarak yapılmalı	M6
Hayırsever bağışçılardan daha fazla destek alınmalı	MY3
Konu ile alakalı ilgili birimlerle iletişime geçilmesi	M7

Tablo 4 incelendiğinde yöneticiler fiziki yapı ve donanım konusunda yaşadıkları problemleri; yeterli gelirimiz olmadığı için donanımsal araç gereçleri tamamlamıyoruz, çocukların kullanabileceği bir bahçesinin, parkının bulunmaması, maddi kaynaklı yazıcı toneri bittiğinde sorunlar, okul öncesi eğitimde basılı hazır materyaller olmaması, kısıtlı bir kullanım alanı olması, yıldız sistemi plan olduğu için sıcak ve soğuk hava dengesini sağlayamama, alan yetersizliği sebebiyle tüm etkinliklerin bir sınıfta yapılması, depomuz bulunmaması, teknolojik aletlerin ve spor salonunun olmaması, kullanılan malzemelerin yıpranması, yıldız tipi anaokullarında idari kısımların fiziksel olarak kullanışlı olmaması, kuzey ve batı kısımların kışın oldukça soğuk olması, okulların tip proje şeklinde yapılmış olması sebebiyle zaman zaman mekân darlığına sebep oluyor, materyal alımları ve bakım-onarım ihtiyaçlarının zamanında ve yeterince karşılanamaması, okullar tip proje olduğu için sosyal ve kültürel etkinliklerinin yapılabileceği mekânların olmaması, sınıf büyüklüklerinin yetersiz olması, derslik sayısının az olması, yeterli teknolojik donanımın olmaması, fiziki yapı şartlarının elverişsiz olması nedeniyle çalışmaların farklılık göstermesi, donanımsal eksikliklerin eğitim şartlarını etkilemesi, alan yetersizliği nedeniyle sosyal ve toplu etkinliklerin kısıtlı olarak gerçekleştirilmesi ve gerekli toplantı gibi çalışmaların yapılmaması olarak ifade etmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Okulumuzun en büyük problemi çocukların kullanabileceği bir bahçesinin, parkının bulunmamasıdır. Okulumuzun parasının olmayışı yazıcı toneri bittiğinde sorunlar yaşamamıza sebep olmaktadır.”MY1

“Okulun planı Yıldız tipi plan olduğu için tüm malzemeler sınıfın içinde oluyor. Çocukların hareket alanları yok denecek kadar az oluyor. Aynı zamanda okulumuzda teknolojik aletlerin ve spor salonunun olmaması bizi zorluyor.”M3

“Yıldız tipi anaokullarında idari kısım fiziksel olarak kullanışlı değil ancak bunun için yapılabilecek herhangi bir şey yok. Sınıfların genişliği 15-20 çocuk için ideal. Doğu bölgesinde de olmamızdan kaynaklı kuzey ve Batı kısımlar kışın oldukça soğuk oluyor.”MY2

“Okulöncesi okulları genel olarak tip proje şeklinde yapılmakta buda zaman zaman mekân darlığından kaynaklı sıkıntılara yol açmaktadır. Okullarda yeteri kadar depo veya malzeme odalarının bulunmaması okul idaresine sıkıntılar yaratmaktadır.”M5

“Okulların bütçelerinin olmaması okullarda materyal alımları ve bakım-onarım ihtiyaçlarının zamanında ve yeterince karşılanması, yapılan okullar tip proje olduğu için sosyal ve kültürel etkinliklerinin yapılabileceği mekânların olmaması.”M6

Tablo 4 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı uyguladığı çözümler; diğer okullardan yardım alma, hayırseverlerden yardım alma, belediye ile iş birliği yapma, okulun eksik donanımlarını kendi cebimizden karşılama, eksikleri aidatlar sayesinde karşılama, eksik teknolojik aletleri bütçemizden karşılama, malzeme onarımını bizzat bizlerin yapması, onarım işlerinde ustadan yardım alma, ısıtıcı kullanma, farklı bir okulun deposunu kullanma, İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne yazı yazma, materyal eksikliğini bütçeden tamamlama, bir sınıfı birden fazla amaçlarla kullanma, toplantıların başka kurumlarda ya da bahçe içinde yapılması başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Bu sorunu yine diğer okullardan yardım alarak ve hayırseverler vasıtasıyla çözmeye çalışıyoruz.”M1

“İşlevini kaybetmediyse onarımı bizzat yapabileceğimiz şeylerle bizlerin yapması ya da o işle alakalı bir ustadan yardım alarak onu tekrar kullanıma sunarak problemi çözüyoruz.”M4

“Materyal eksikliğini bütçemizden (aidat- kermes- bağışlar) tamamlamaya çalışıyoruz. Alan sorunu için de İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne yazı yazıyoruz.”M6

“Okulda bir sınıfın birden fazla amaçlarla kullanılarak eksikliklerin kapatılması, Genel yapılan toplantıların başka kurumlarda ya da bahçe içini kullanarak yapılması, Donanım eksikliklerinin düzenli bir program çerçevesinde herkesin kullanımını sağlamak.”M7

Tablo 4 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı çözüm önerileri ise; üst makamlar tarafından tüm okulların donanımsal eksiklikleri giderilmeli, belediyenin daha çok destek olmalı, dezavantajlı okulların tüm ihtiyaçları eksilmeden karşılanabilmeli, okul binalarımızın planları iyileştirilmeli, oyun salonları konulmalı, etkinlik odaları ayrılmalı, çocukların hareket edeceği alanlar oluşturulmalı, okul içinde kış bahçeleri, bahçelerde evcil hayvanlar için yerler oluşturulmalı, yaş grubuna uygun laboratuvar olmalı, yıldız tipi anaokullarından vazgeçilmesi, hikâye odasının eklenmeli, eğitim materyallerinin hepsi kullanılmalı işlev kazandırılmalı, ısı yalıtım yapılmalı, okul planlaması yapılırken öğretmen yönetici ve yapım ekibi fikir birliğine varmalı, her okula bakanlık tarafından ödenek gönderilmesi, projeler bölgenin bulunduğu iklim koşullarına göre işlevsel olarak yapılmalı, hayırsever bağışçılardan daha fazla destek alınmalı, konu ile alakalı ilgili birimlerle iletişime geçilmesi başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Yıldız tipi anaokullarından vazgeçilmesi, mekânların daha geniş olması, spor salonu, hikâye odasının eklenmesi.”M3

“Okullar yapılırken bu tür mekânlarında düşünülerek okul yapımı yerinde olacaktır. Aynı zamanda planlama yapılırken öğretmen yönetici ve yapım ekibi fikir birliğine varmalı ve okulların planları bu görüşlerin doğrultusunda oluşturulmalıdır.”M5

“Çözüm önerisi olarak Her okula bakanlık tarafından ödenek gönderilmesi. Tip proje okullardan vazgeçilmeli. Projeler bölgenin bulunduğu iklim koşullarına göre işlevsel olarak yapılmalı.”M6

“Yeni yapılacak olan anaokulu binalarının çizimi, projelendirilmesi aşamasında okulöncesi camiasının görüşleri alınmalı. Donanım eksikleri noktasında hayırsever bağışçılardan daha fazla destek alınmalı.”MY3

3.5. Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bağımsız anaokulu yöneticilerine sorulan *“Okul öncesi eğitim kurumlarında okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı problemler, çözümleri ve çözüm önerileri nelerdir?”* sorusuna verdikleri yanıtlara göre alınan veriler Tablo 5’ te kodlanmıştır.

Tablo 5. Bağımsız anaokulu yöneticilerinin okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı yaşadıkları problemlere ilişkin görüşleri, çözümleri ve çözüm önerileri

Problemler	Katılımcı
Eğitim seviyesinin düşük olması	M1, MY1, M2
Suç oranının yüksek olması	M1, MY1
Okul öncesi eğitim konusunda bilinçsiz bir bölge olması	M1, M2
Öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamakta zorluk yaşanması	M1, MY1
Maddi problemler	M4, MY3
Az çocuk yapılması ve nüfusun azalması sebebiyle kayıt alanımızın daralıyor	M2
Yabancı uyruklu velilerle anlaşamama (İletişim)	M3
Evdeki problemlerin okula da yansması	M4
Okula bir etkinlik geldiği zaman (tiyatro, oyun vb.) katılmayan velilerin olması	MY2
Öğrencinin ihtiyaçlarının karşılanması konusunda gerekli yaklaşımı veliden bulamama	M5
Kültürel çeşitlilik çok fazla olması nedeniyle velilerin eğitime yaklaşımları birbirinden farklı olabilmesi ve karmaşa yaşanması	M5
Velilerin verilen eğitimin içinde din eğitiminin de olmasını istemeleri	M6
Kültürümüz harici etkinlikleri müdahale edilmesi	M6
Farklı çevrelerden gelen öğrenciler arasında yaşanan uyumsuzluklar	M7
Ailelerin istek, talep ve beklentilerinin farklılık göstermesi	M7
Çözümler	
Aile eğitimi	M1, M2
Okula uzmanlar çağırma	MY1
Ev ziyaretleri	MY1
Rehberlik ve araştırma merkezinden öğretmen talep etme	M3
Okul olarak en az seviyede etkilenme	M4
Okul olarak bunu karşılama	MY2
Çocuğu etkinliğe dâhil etme	MY2
Yaşadığımız şehrin kültüründe birleştirme	M5
Okulda sosyal etkinlikler düzenleme	M5
Eğitim talebini Milli Eğitim Müdürlüğüne bildirme, usta öğreticiler gönderilmesi	M6
Ailelerin bir arada olduğu çalışmalar yapma	M7
Farklı kültürlerden gelen öğrencilerin bir araya getirmek	M7
Çözüm Önerileri	
Çevrede yaşayan insanlar bir şekilde sosyal hayatın içine dâhil olmalı	M1
Aile psikoloğu sistemine geçilmeli düzenli taramalar yapılmalı	MY1

Suçta yönelim gösteren işsizlere bir iş kapısı sunulmalı	MY1
Sosyo-kültürel çevrelere göre rehberlik hizmetini verilmesi	M3
Yabancı uyruklu öğrencinin çok olduğu okullarda onlarla iletişimi kolaylaştıracak çalışmaların yapılması	M3
Velilere eğitim verilmeli	M4
Sinemaya gitmek, at çiftliğine gitmek	MY2
Çocuklara ailelere imkân ve fırsat eşitliği sağlanabilir	M5
Dezavantajlı bölgede bulunan okullara daha fazla yardım verilebilir	M5
Çocuklar okula başlamadan 1 yıl dil eğitimi alabilir	M5
Eğitim programları ailelerin ve çevrenin sosyo kültürel yapısına uygun olarak hazırlanmalı	M6
Çok kültürlü eğitim programları hazırlanmalıdır	M6
İnsanı olduğu gibi kabul edip, insana saygı duymayı öğretmek	M7

Tablo 5 incelendiğinde yöneticiler okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı yaşadıkları problemleri; eğitim seviyesinin düşük olması, suç oranının yüksek olması, okul öncesi eğitim konusunda bilinçsiz bir bölge olması, öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamakta zorluk yaşanması, az çocuk yapılması ve nüfusun azalması sebebiyle kayıt alanımızın daraltıyor, yabancı uyruklu velilerle anlaşamama(iletişim), maddi problemler, evdeki problemlerin okula da yansması, okula bir etkinlik geldiği zaman(tiyatro, oyun vb.) katılmayan velilerin olması, öğrencinin ihtiyaçlarının karşılanması konusunda gerekli yaklaşımı veliden bulamama, kültürel çeşitlilik çok fazla olması nedeniyle velilerin eğitime yaklaşımları birbirinden farklı olabilmesi ve karmaşa yaşanması, velilerin verilen eğitimin içinde din eğitiminin de olmasını istemeleri, kültürümüz harici etkinlikleri müdahale edilmesi, farklı çevrelerden gelen öğrenciler arasında yaşanan uyumsuzluklar, ailelerin istek, talep ve beklentilerinin farklılık göstermesi olarak ifade etmişlerdir. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Okulumuzun bulunduğu sosyal kültürel çevre, çevre illerden göç almış, eğitim seviyesi düşük, işsizlik ve suç oranı yüksek, okul öncesi eğitim konusunda bilinçsiz bir bölge. Bunun yüzünden de çocukların okula devamlarını zor sağlıyoruz. Aynı zamanda okulda öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamakta zorluk çekiyoruz.”M1

“Şu an çalıştığım kurumun veli profili orta sosyo ekonomik düzeyde. Öğrencilerden çok az bir kısmı yaşlılarından geride. Çocukların iyi durumda olduklarını hem sınıflara girip gözlem yaptığımda hem de öğretmenlerle bilgi alışverişlerinde öğrendim. Bulduğumuz ilde yapılacak çok bir şey olmadığını dile getiriyor veliler. Bu nokta da hak vermekle beraber okula bir etkinlik geldiği zaman (tiyatro, oyun vb.) katılmayan veliler oluyor.”MY2

“Bazı yabancı uyruklu velilerle anlaşamıyoruz. Dilimizi tam bilmedikleri için iletişimde sorunlar yaşıyoruz.”M3

“Okulumuz veli potansiyeli olarak sosyo ekonomik ve kültürel yönden çok iyi bir çevrede ancak bu durum bazen eğitimde olumsuzluklara neden olabiliyor. Bazı alışkanlıkları ve bakış açılarını değiştirmede zorluklar olabiliyor. Velilerimiz verilen eğitimin içinde din eğitiminin de olmasını istiyorlar. Kültürümüz harici etkinlikleri müdahale ediyorlar. Örneğin yılbaşı gibi.”M6

Tablo 5 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı uyguladığı çözümler; aile eğitimi, okula uzmanlar çağırma, ev ziyaretleri, rehberlik ve araştırma merkezinden öğretmen talep etme, okul olarak en az seviyede etkilenme, okul olarak bunu karşılama, çocuğu etkinliğe dâhil etme, yaşadığımız şehrin kültüründe birleştirme, okulda sosyal etkinlikler düzenleme, eğitim talebini milli eğitim müdürlüğüne bildirme, usta öğreticiler gönderilmesi, ailelerin bir arada olduğu çalışmalar yapma, farklı kültürlerden gelen öğrencilerin bir araya getirmek başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Anne baba eğitimleri düzenleyerek ve onlarla konuşarak bu sorunu çözmeye çalışıyoruz.”M2

“Bu sorunu çözmek için rehberlik ve araştırma merkezinden öğretmen talep ediyoruz ve belirli aralıklarla gelen öğretmenler velilere bilgi veriyorlar.”M3

“Biz bu sorunu veya farklılıkları onları yaşadığımız şehrin kültüründe birleştirerek çözmeye çalışıyoruz bunu da okuldaki sosyal etkinliklerle sağlıyoruz.”M5

“Talep edilen din eğitiminin bir bölümünü değerler eğitimi kapsamında verildiğini anlatmaya çalışıyoruz. Aynı zamanda bu talebi Milli Eğitim Müdürlüğüne bildiriyoruz uygun görüldüğü takdirde Milli Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı arası protokole dayanarak il müftülükleri okullara kendi bünyesinde çalışan usta öğreticiler göndererek bu konuda eğitim veriyorlar.”M6

Tablo 5 incelendiğinde yöneticilerin yaşadıkları problemlere karşı çözüm önerileri ise; çevrede yaşayan insanlar bir şekilde sosyal hayatın içine dâhil olmalı, aile psikoloğu sistemine geçilmeli düzenli taramalar yapılmalı, suçta yönelim gösteren işsizlere bir iş kapısı sunulmalı, sosyo-kültürel çevrelere göre rehberlik hizmetini verilmesi,

yabancı uyruklu öğrencinin çok olduğu okullarda onlarla iletişimi kolaylaştıracak çalışmaların yapılması, velilere eğitim verilmeli, sinemaya gitmek, at çiftliğine gitmek, çocuklara ailelere imkân ve fırsat eşitliği sağlanabilir, dezavantajlı bölgede bulunan okullara daha fazla yardım verilebilir, çocuklar okula başlamadan 1 yıl dil eğitimi alabilir, eğitim programları ailelerin ve çevrenin sosyo kültürel yapısına uygun olarak hazırlanmalı, çok kültürlü eğitim programları hazırlanmalıdır, insanı olduğu gibi kabul edip, insana saygı duymayı öğretmek, başlıkları altında toplanmıştır. Bu konu ile ilgili olarak okul öncesi yöneticilerinin görüşlerinden bazıları aşağıya çıkarılmıştır:

“Çözüm önerisi olarak burada yaşayan insanlar bir şekilde sosyal hayatın içine dâhil olmalı ve bahsettiğim düşük eğitim seviyesi ve yüksek suç oranı sorunları bir şekilde çözümlenmelidir.”M1

“Sosyo-kültürel çevrelere göre rehberlik hizmetini verilmesi. Yabancı uyruklu öğrencinin çok olduğu okullarda onlarla iletişimi kolaylaştıracak çalışmaların yapılması, gibi.”M3

“Çözüm önerisi olarak dezavantajlı sosyokültürel çevreden gelen çocuklara ailelere imkân ve fırsat eşitliği sağlanabilir örnek verecek olursak bu tarz çocuklar okula başlamadan önce yetkili kurumlar tarafından 1 yıl dil eğitimi alabilir. Bu dezavantajlı bölgede bulunan okullara daha fazla yardım verilebilir.”M5

“Çözüm önerisi olarak eğitim programları hazırlanırken ailelerin ve çevrenin sosyo kültürel yapısına uygun olarak hazırlanmalı, çok kültürlü eğitim programları hazırlanmalıdır.”M6

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmada bağımsız anaokulu yöneticilerinin okullarında yaşadıkları yönetsel süreçler ile ilgili sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm yöntemleri ve çözüm önerileri araştırılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçlar araştırmanın alt problemleri ele alınarak aşağıda sunulmuştur.

4.1. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı öğrenci kaynaklı problemlerin ağırlıklı olarak okula uyum, sınıfa uyum, öz bakım beceri eksikliği, 3 T bağımlılığı (telefon, tablet, tv.) maddelerinde benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Kaya ve Köse (2020) tarafından yapılan araştırmadan elde edilen sonuçlar bu sonucu desteklemektedir. Kaya ve Köse (2020) yaptıkları araştırmada anaokulu yöneticilerinin öğrenci kaynaklı sorunlar arasında en çok karşılaşılan sorunun öğrencilerin uyum sorunu olduğunu tespit etmişlerdir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı öğrenci kaynaklı problemlere karşı uyguladıkları çözümler ise ailelerle konuşma, sınıf içi etkinliklere yer verme, aileyi okuldan kademeli uzaklaştırma, okul rehberlik servisinden yardım alma maddelerinde benzerlik göstermiştir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı öğrenci kaynaklı problemlere karşı çözüm önerileri ise velilere seminerler verilmeli maddesinde benzerlik göstermiştir. Velilere seminer verilmesi önerisi, öğrenci uyumunun aile ile işbirliği yapılarak çözülebileceği düşüncesinin olduğunu getirmektedir. Okul öncesi dönemde okula uyum sürecine ilişkin öğretmen görüşlerinin ele alındığı bir çalışmada (Karaman, Şen, Alataş ve Tütüncü, 2017), öğrenci uyumu ilgili sorunlarda öğretmenler aile faktörünün önemine dikkat çekmişlerdir. Okul yöneticilerinin de bu kapsamda benzer bir düşünce içinde olduğu söylenebilir.

4.2. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı veli(aile) kaynaklı problemlerin ağırlıklı olarak eğitime duyarsız ilgisiz olma, okuldan büyük beklenti içerisinde olma, eğitim sürecine dâhil olmama, okulları bakım evi gibi görme maddelerinde benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Özbakır ve Dilmaç'ın (2021) tarafından yapılan araştırmada anaokulu yöneticilerinin yaşadıkları veli kaynaklı sorunların, velilerin okula karşı olumsuz/duyarsız tutumları, velilerin ilgisiz davranışları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç bu araştırmanın sonucu ile benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Ailelerin tutumlarının çocukların davranışları ve akademik başarılarında etkili olduğu da çok sayıda çalışmada belirtilmektedir (Wang, 2014; Rocha Lopes, Van Putten & Moormann, 2015).

Ada, Küçükali, Akan ve Dal (2014) tarafından yapılan bir başka araştırmada, ailelerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi sahibi olmamaları ve gereksiz görmeleri, ailelerin öğretmenleri bakıcı olarak görmeleri, velilerin okuldaki etkinliklere katılmamaları maddelerinin bu araştırma sonucu elde edilen verilerle benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Yine alanyazında yer alan Can ve Kılıç (2019) tarafından yapılan okul öncesi eğitimde temel sorunlar ve çözüm önerilerini belirlemeye yönelik araştırmada elde edilen; velilerin okul öncesi eğitimin önemini farkında olmaması sonucu bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı veli(aile) kaynaklı problemlere karşı uyguladıkları çözümler ise velilerle yüz yüze görüşme, aile eğitimleri düzenleme, rehberlik merkezine yönlendirme, rehber öğretmen tarafından gerekli testlerin uygulanması maddelerinde benzerlik

göstermiştir. Özbakır ve Dilmaç (2021) yaptıkları araştırmada okul öncesi yöneticilerinin karşılaştıkları veli kaynaklı problemleri çözme konusunda genellikle veliler ile görüşmeler yaparak, toplantılar düzenleyerek, ev ziyaretleri ve sosyal etkinlikler düzenleyerek çözmeye çalıştıklarını tespit etmiştir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı veli(aile) kaynaklı problemlere karşı çözüm önerileri ise velilere seminerler verilmeli, okul öncesi eğitim zorunlu olmalı, velilere okulu tanıtmak, aile katılımları ile okula dâhil etmek maddelerinde benzerlik göstermiştir. Velilere yönelik seminer verilmesi hem öğrenci hem de veli kaynaklı problemlerin çözümünde önemli görülmektedir.

4.3. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı mali, idari ve resmi konular kaynaklı problemlerin ağırlıklı olarak aidat toplayamama ve ödenek gelmemesi maddelerinde benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Ada, Küçükali, Akan ve Dal (2014) tarafından yapılan araştırmada yönetsel anlamda velilerden aidatları toplamada her ay sıkıntı yaşanması, aidatların zamanında ve tam ödenmemesi maddelerinin bu araştırma sonucu elde edilen verilerle benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Özbakır ve Dilmaç (2021) tarafından yapılan okul müdürlerinin yönetimde sürecinde karşılaştığı sorunlar adlı diğer bir çalışmada anaokulu okul yöneticilerinin maddi imkânlarda yetersizlikten kaynaklı ekonomik sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu sonuç bu araştırmadan elde edilen sonucu desteklemektedir. Can ve Kılıç (2019) okul öncesi eğitimde temel sorunlar ve çözüm önerilerini belirlemeye yönelik yaptıkları araştırmada okul öncesi yöneticilerinin bütçeden kaynaklı sorunlar yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuç araştırma sonucunu desteklemektedir. Kaya ve Köse (2020) tarafından yapılan diğer bir araştırmada anaokulu yöneticileri veliler ile ilgili olarak genelde aidatların ödenmemesi sorununu yaşadıkları tespit edilmiştir. Han (2020) tarafından yapılan bir başka araştırmada okul yöneticilerinin genellikle okullarına ekonomik sıkıntılar yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Alanyazındaki araştırma sonuçları incelendiğinde okul öncesi kademe genel olarak maddi imkân yetersizliğinin olduğu söylenebilir. Genel olarak bakıldığında da milli eğitim bakanlığının tüm kademelerde maddi imkânların yeterli olduğu söylenemez. Maddi imkân yetersizliği aslında sadece anaokulu kademesinde değil Türk eğitim sisteminde genel bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Okullar genellikle bu sorunu velilerin okula ekonomik katkıları ile çözmeye çalıştıklarını söyleyebiliriz. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı mali, idari ve resmi kaynaklı problemlere karşı uyguladıkları çözümler ise aidatları düzenli toplamaya çalışmak, okul aile birliklerini aidat toplama ve yardım hususunda daha etkin hale getirme maddelerinde benzerlik göstermiştir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı mali, idari ve resmi konular kaynaklı problemlere karşı çözüm önerileri ise ekonomik durumu iyi olan okullar durumu kötü olan okullara yardım yapılmalı, okullar için bütçe oluşturulmalı, ödenek gönderilmeli maddelerinde benzerlik göstermiştir.

4.4. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun fiziki yapı ve donanımından kaynaklı problemlerin ağırlıklı olarak alan yetersizliği sebebiyle tüm etkinliklerin bir sınıfta yapılması, depomuz bulunmaması, maddelerinde benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Ada, Küçükali, Akan ve Dal (2014) tarafından yapılan araştırmada da fiziki yetersizlik konusunda ifade edilen sınıf alanlarının yetersiz olması, sınıf materyallerinin eksik ve yetersiz olması, okul bahçesinin yetersiz olması, maddelerinin bu araştırma sonucu elde edilen verilerle benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Yine diğer bir çalışma olan Can ve Kılıç (2019) tarafından yapılan araştırma da okul öncesi kademesinde fiziki mekân yetersizliğinin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bu sonuç bu araştırmanın sonucu ile örtüşmektedir. Kaya ve Köse (2020) yaptıkları araştırmada anaokulu yöneticilerinin fiziki mekân konusunda yaşadığı sorunları, sınıftaki etkinlik mekânlarının yetersizliği, okul bahçesinin yetersizliği, araç gereç yetersizliği olarak ifade ettikleri sonucuna ulaşmışlardır. Bununla birlikte alanyazında yapılan bazı araştırmalarda (Han, 2020; Arslan Karaküçük, 2008; Baran, Yılmaz ve Yıldırım, 2007; Yıldız ve Perihanoğlu, 2004) okul öncesi eğitim kurumlarının fiziksel uygunluk açısından yeterli olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun fiziki yapı ve donanımından kaynaklı problemlere karşı uyguladıkları çözümler ise eksikleri aidatlar sayesinde karşılama, farklı bir okulun deposunu kullanma, bir sınıfı birden fazla amaçlarla kullanma maddelerinde benzerlik göstermiştir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun fiziki yapı ve donanımından kaynaklı problemlere karşı çözüm önerileri ise oyun salonları konulmalı, yıldız tipi anaokullarından vazgeçilmesi, okul planlaması yapılırken öğretmen yönetici ve yapımcı fikir birliğine varmalı maddelerinde benzerlik göstermiştir.

4.5. Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı problemlerin ağırlıklı olarak eğitim seviyesinin düşük olması, suç oranının yüksek olması, okul öncesi eğitim konusunda bilinçsiz bir bölge olması, öğrenilenlerin kalıcılığını sağlamakta zorluk yaşanması,

maddi problemler maddelerinde benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Tanrıoğen (2014) tarafından yapılan araştırmada üst sosyo ekonomik bölgede yaşayan çocukların sosyal becerilerinin düşük sosyo ekonomik bölgede yaşayan çocuklara göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçtan hareketle sosyo ekonomik ve kültürel çevrenin çocukların davranışları üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı problemlere karşı uyguladıkları çözümler ise aile eğitimi maddesinde benzerlik göstermiştir. Okul yöneticilerinin okul yönetiminde yaşadığı okulun bulunduğu sosyo-kültürel çevre kaynaklı problemlere karşı çözüm önerileri ise yabancı uyruklu öğrencinin çok olduğu okullarda onlarla iletişimi kolaylaştıracak çalışmaların yapılması, çocuklar okula başlamadan bir yıl dil eğitimi almalı sosyo-kültürel çevrelere göre rehberlik hizmetini verilmeli ve eğitim programları ailelerin ve çevrenin sosyo kültürel yapısına uygun olarak hazırlanmalı maddelerinde benzerlik göstermiştir.

5. ÖNERİLER

- ✓ Bağımsız anaokulu yöneticilerinin yaşadığı öğrenci kaynaklı problemler ağırlıklı olarak uyum konusunda yaşanmaktadır. Bu konu ile ilgili velilere çocukları yetiştirme süreci ile ilgili gerekli eğitimler verilebilir.
- ✓ Bağımsız anaokulu yöneticilerinin yaşadığı veli kaynaklı problemler ağırlıklı olarak ailelerin okul öncesi eğitim hakkında bilgi sahibi olmamalarından kaynaklandığı görülmüştür. Bunun için okul aile işbirliği ve birlikteliğini artırıcı sosyal ve kültürel etkinlikler planlanabilir.
- ✓ Bağımsız anaokulu yöneticilerinin yaşadığı mali, idari ve resmi konular kaynaklı problemler ağırlıklı olarak bütçelerinin olmaması ve aidat toplayamama olarak belirlenmiştir. Bu konuda okul yöneticilerinin finansal ihtiyacını karşılamaya dönük çözümler getirilebilir.
- ✓ Bağımsız anaokulu yöneticilerinin yaşadığı okulun fiziki yapı ve donanımından kaynaklı problemlerin ağırlıklı olarak okulların tip proje şeklinde yapılması nedeniyle yaşanan alan sorunları olarak gözlenmiştir. Bu sorunun aşılması adına okulların proje çizimi aşamasında okul öncesi eğitim paydaşları bir araya gelerek daha kullanışlı bir proje için ortak akıl yürütebilirler.
- ✓ Bağımsız anaokulu yöneticilerinin yaşadığı sosyo-kültürel çevre kaynaklı problemler bilinçsiz ailelerin olması, özellikler sosyo ekonomik durumu kötü olan bölgelerde yüksek suç oranının olması ve yabancı uyruklu ailelerin olduğu yerlerde ise iletişim sorunu olarak gözlenmiştir. Bu sorunların ise toplumsal alanlarda işbirliği esasına dayalı politikalarla çözülebileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

1. Ada, Ş., Küçükali, R., Akan, D. ve Dal, M. (2014). Okul öncesi eğitim kurumlarında yönetim sorunları. *Middle Eastern & African Journal of Educational Research*, 12, 32, 49.
2. Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2005). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı* (4. baskı). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
3. Arslan Karaküçük, S. (2008). Okul öncesi eğitim kurumlarında fiziksel/ mekânsal koşulların incelenmesi: Sivas ili örneği. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 32(2), 307-320.
4. Aslanargun, E. ve Bozkurt, S. (2012). Okul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştığı sorunlar. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (2), 349-368.
5. Balaban, E. (2017). *Türkiye’de okul öncesi eğitim ve okul öncesi öğretmenlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
6. Baran, M., Yılmaz, A. ve Yıldırım, M. (2007). Okul öncesi eğitimin önemi ve okul öncesi eğitim yapılarındaki kullanıcı gereksinimleri Diyarbakır Huzurevleri anaokulu örneği. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 27-44.
7. Can, E. ve Kılıç, Ş. (2019). Okul Öncesi Eğitim: Temel Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, *Temel Eğitim*, 483-519.
8. Can, E. ve Serençelik, G. (2017). Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin okul yönetimine katılımlarının incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (30), 525-542.
9. Carnes, G. & Albrecht, N. (2007). Academic and social-emotional effects of full-day kindergarten. *Emporia State Research Studies*, 43(2), 64-72
10. Demirtaş, H., Üstüner, M. ve Özer, N. (2007). Okul Yönetiminde Karşılaşılan Sorunların Öğrenci ve Okul ile İlgili Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 51 (51), 421-455.

11. Duffy, B. (2006). Supporting creativity and imagination in the early years. United Kindom: McGraw-Hill Education
12. Han, A.(2020). *Anaokullarında okul yöneticilerinin görev alanlarıyla ilgili yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Şanlıurfa İli Örneği)*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
13. He, Y. (2015). Investigation on the development of preschool education informationization of ethnic region in Gansu, China. *International Journal of Higher Education*, 4(3), 161-167.
14. Karaman, P. B. , Şen, T., Alataş, S. ve Tütüncü, B. (2018). Okul öncesi dönemde okula uyum sürecine ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (2), 681-701.
15. Kaya, Z. ve Köse, A. (2020). Farklı kademelerde görevli okul yöneticilerine göre okul öncesi eğitim. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 1532-1553.
16. Köse, A., Uzun, M. ve Öner Özaslan, G. (2018). Okul öncesi eğitim kurumlarında görevli yardımcı hizmetlilerin eğitim öğretim sürecindeki rollerine ilişkin yönetici görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 7(1), 61-83. DOI:10.30703/cije.379179
17. Köse, E. (2013). Bilimsel araştırma yöntemleri (2. Baskı R. Y. Kıncal, (Ed.) içinde Bilimsel araştırma modelleri (ss. 99-124). Ankara: Nobel Yayınevi
18. Kubanç, Y. (2014). Okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki durumunun incelenmesi. *Journal of International Social Research*, 7(31), 675-688.
19. Memduhoğlu, H. B. ve Meriç, E. (2014). Okul müdürlerinin eğitim yönetiminin işlevleri bağlamında yönetim sürecinde karşılaştıkları temel sorunlar. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (11), 653-666.
20. Milli Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2014). *Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2019/2020*. Erişim adresi: <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1703.pdf> Erişim tarihi: 19 Kasım 2021.
21. Morgan, H. (2019). Does high-quality preschool benefit children? What the research shows. *Education sciences*, 9(1), 19.
22. Özbakır, D. ve Dilmaç, B. (2021). Okulöncesi kurumlarındaki yöneticilerin sorunları ve çözüm önerileri: Ereğli örneği. *Öğretim Teknolojisi ve Hayat Boyu Öğrenme Dergisi*, 2 (1), 153-174.
23. Patton, M. Q. (2014). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. (M. Bütün ve S. B. Demir Çev.). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
24. Rocha Lopes, D., Van Putten, C. M. & Moormann, P. P. (2015). The impact of parental styles on the development of psychological complaints. *Europe's Journal of Psychology*, 11 (1), 155-168.
25. Santoro, E. A., (2011). Full-day kindergarten: a case study on the perceptions of district leaders in four suburban Pennsylvania school districts. Temple University.
26. Sildir, E. ve Akın, U. (2017). Okul Öncesi Eğitime İlişkin Okul Müdürlerinin Görüşlerinin İncelenmesi. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 134-165.
27. Tanrıöğen, Y.(2014). *Okul öncesi dönemi çocukların yaşadıkları sosyo kültürel ortamların sosyal beceri ile olan ilişkisinin değerlendirilmesi*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
28. TDK. (2017). *Büyük Türkçe Sözlük*, Erişim adresi: <http://www.tdk.gov.tr> Erişim tarihi: 19.11.2021
29. Wang, H. (2014). The relationship between parenting styles and academic and behavioral adjustment among urban Chinese adolescents. *Chinese Sociological Review*, 46 (4), 19-40
30. Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (8. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
31. Yıldız, C. D. (2018). Okul öncesi eğitim kurumlarının yönetiminde yaşanan zorlukların değerlendirilmesi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (STEMES'18), 95-102.
32. Yıldız, R. ve Perihanoğlu, P. (2004). Okul öncesi eğitimde araç-gereç bulunma düzeyi ile öğrencilerin gelişim düzeyleri arasındaki ilişki. *Yüzüncüyıl Üniversitesi Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 1-15.